

Spetsiaalne fond

H. 3. 631 -

KOTKAS

1939

Noorte Kotkaste juhtide ajakiri

TARTUS

JAANUAR 1939

Nr. 1

~~50000~~
Noorte Kotkaste kõrgeim tunnustus-
väljend Vabariigi Presidendile

Talinnas Riiklik Avalik Raamatukogu
Keskraamatukogu
SP, 1119

13. jaan. s. a. anti Noorsoo-organisatsioonide Patroonile, Vabariigi Presidendile Konstantin Pätsile üle Noorte Kotkaste kõrgeim tunnustusväljend — Põhjakoška märk.

Üleandmine toimus Kadrioru lossis Noorsoo-organisatsioonide Peavanema kindralleitn. J. Laidoneri, Noorte Kotkaste vanema kol. J. Maide ja Noorte Kotkaste vanema abi dir. A. Keremi poolt.

Vabariigi President K. Päts, VR I/1 ja III/1,
Noorsoo-organisatsioonide Patroon.

Noorte Kotkaste vanema käskkiri nr. 116.

Tallinnas 14. jaanuaril 1939. a.

§ 1

Avaldan teadmiseks Noorte Kotkaste Peastaabi otsused 24. novembrist s. a. protokoll nr. 29 p. 1 ja 13. detsembrist s. a. protokoll nr. 30 p. 1 alljärgnevas osas, millised, vastavalt Riigihoidja juhendile noorsoo-organiseerimise alal nr. 1 § 1 p. 5, on kinnitatud Noorteorganisatsioonide Peavanema poolt 2. ja 21. detsembril s. a.:

Noorte Kotkaste 8. tegevusaastapäeval 30. novembril s. a. tunnustada noorkotkaliste tunnustusväljenditega noorte kotkaste tööle kaasa aitajate ja juhtivate isikute teeneid järgmiselt:

Põhjakotka märki paluda vastu võtta Eesti rahvale ja noorkotkalikule tööle osutatud väärtusliku kaastöö eest:

Noorsoo-organisatsioonide Patrooni, Vabariigi Presidenti Konstantin Päts'i VR I/1 ja III/1.

Ustava Sõpruse märki paluda vastu võtta Eesti noorsoo organiseerimisele ja noorkotkalikule tööle osutatud eriti väärtusliku kaastöö eest:

1. Noorsoo-organisatsioonide Peavanemat, Sõjavägede Ülemjuhatajat kindralleitnant Johan Laidoner'i VR I/1 ja III/1;

2. Kaitseliidu Ülemat kindral-majori Johannes Orasmaa'd VR I/2 ja II/3.

Ustava Sõpruse märgi vääriliseks tunnustada noorkotkluse töös erilisel tunnustamist vääriva kauakestava kaastöö eest:

3. Karl Greenberg, end. Petseri Maleva vanem, Petseri Maleva auvanem;

4. Eduard Kansa, Järva Maleva vanema abi, end. Harju Maleva vanem;

5. kotkajuht Aleksander Keppi, Narva Maleva vanema abi, end. Tartumaa Maleva vanema abi ja Tartumaa/Elva malevkonna vanem;

6. August Kohver, Võru Maleva vanema abi;

7. kindral-majori Jaan Kruus VR II/3, Tartu Maleva vanema abi, end. Viru ja Võru Malevate vanema abi;

8. Juhan Lang, Tartu Maleva vanem;

9. Heinrich Lauri, Tartumaa Maleva vanem, end. Sakalamaa/Viljandi malevkonna vanem;

10. Haridusministeeriumi Noorsoo ja Vabahariduse Osakonna noortenõunik Juhan Maismä VR II/3, end. Pärnumaa Maleva vanem;

11. Haridusministeeriumi Koolide peainspektor Märt Raud, Harju Maleva vanema abi, end. Pärnumaa ja Sakalamaa Malevate vanema abi;

12. kotkajuht Gustav Reial, Tartumaa Maleva vanema abi ja Peastaabi nõunik juhtide väljaõppe alal;

13. Oskar Suursööt, Harju Maleva vanem, end. Tallinna Maleva pealiku abi;

14. Anton Uesson, Tallinna Maleva vanem.

J. MAIDE,

Noorte Kotkaste Vanema kt.

J. TEDERSOO,
Peastaabi Ülem.

Ustava sõpruse märk

anti 13. jaan. s. a. üle Noorte Kotkaste Vanema kol. J. Maide ja vanema abi dir. A. Keremi poolt noorsoo-organisatsioonide Peavanemale kindralltn. J. Laidonerile ja Kaitseliidu ülemale kindralmajor J. Orasmaale.

Kindralleitn. J. Laidoner, VR I/1
ja III/1,
Noorsoo-organisatsioonide Peavanem.

Kindralmajor J. Orasmaa, VR I/2
ja II/3,
Kaitseliidu Ülem.

Põhjakotka märk.

*Ustava sõpruse
märk.*

Quo vadis?

Uue aasta lävel seistes heidame põlise kombe järgi pilgu tagasi ja ka edasi. Vaatlemine tulevikku on alati meeli köitnud ja arendanud koguni koguka hulga ennustamisviise. Olgu need õndsad, kes võivad uskuda tulevikku kuke terade söömisest ja muust, ent ka meie talutaredes on laed juba niivõrd siledaks ehitatud, et õlekõrsi ei jää sinna rippuma. Tuleb juba moodsamalt vaadelda ja XX sajandi vahenditega ennustada.

1939. a. ei salli aga ennustusi, vaid ainsa võimalusena jääb tööolukordade vaatlemine ja nendest järelduste tegemine. Kui peatame pilgu oma skautlike noorsoo-organisatsioonide kujunemisel, siis on hetkeliselt küll paikapidav küsimus — „quo vadis?“ — „kuhu lähed?“

„Kotkas“ nr. 11 — 1938 on ära toodud kava Noorte Kotkaste ja Eesti Skautide Maleva ühendamiseks. See aluskava on edasi arenenud, temasse on parandusi toodud vastavalt tehtud esitistele — sedavõrd kui need on olnud rakendatavad. Palju on siiski pidanud jääma esialgu vaid esitiseks, sest täiesti lahkuminevad arvamised ja soovid ei lase end mõlemale poolele vastuvõetavalt rakendada.

Ent on kindel, et 1939. a. toob meile ühe skautliku poisteorganisatsiooni ja teise tüdrukute organisatsiooni. Seda on kinnitanud meie kõrgemad noortejuhid, seda vajab meie töösuundade otstarbekohastamine, see peab andma meile tugevama majandusliku aluse, see muudab vähemkulukaks noortetöö toetamise. Tähtsaima tegurina annab see skautlikule tööle vaimse tugevuse. Neis mõtetes oleme meie kõik alati olnud üksmeelsed. Kuid meie ligemad toetajate-organisatsioonid Kaitseliit ja E. Skaudisõprade Seltside Liit on niivõrd erinevad oma struktuurilt, et neist ühise toetava organisatsiooni moodustamine on juba tehniliselt võimatu. Liidetavad võiksid olla vaid Skautide ja Noorte Kotkaste sõprade seltsid. Selleks ei peaks olema ülepääsematuid raskusi. Kaitseliit aga peaks jääma tööd reguleerivaks ja kontrollivaks „isaorganisatsiooniks“, nagu ta seni on olnud Kodutütardele ja Noortele Kotkastele. Et senises vahekorras teatavaid korrektiive on vaja, seda teatakse, ja uued põhimäärused tuleksid ka vastavalt kujundamisele. Ülaltoodud olukorra lahendamiseks toob veel üsna noor uus aasta meile arvatavasti uue „Noorteorganisatsiooni Eesti Noored“ põhikirja, milline rajab skautlikke noori hõlmavate organisatsioonide alused.

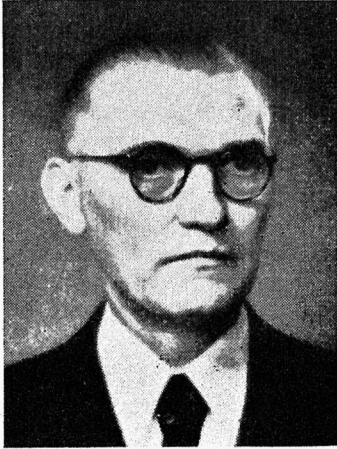
Noori endid ja nende lähedasemaid juhte huvitavad teiste hulgas ka kaks lihtsamat küsimust: uue poiste (ja uue tüdrukute) organisatsiooni nimi ja vorm. Kuigi neid nimetan lihtsamaiks küsimusteks, ei ole nende lahendamine sellegipärast lihtne.

Tüdrukute organisatsioon jõuab nimeküsimuses näilikult poistest ette. Kodutütarde ja gaidide üksikud juhid on juba ühist arusaamist näidanud „Kodutütre“ nime kasuks. Selle juures senised „nooremad kodutütre“ saaksid senise gaidide organisatsiooni „hellakeste“ — minu meelest ka sobiva — nime. Vormis on samuti loota kokkulepet, kus üldiselt lähenetakse gaidide senisele vormiriietusele. Kas aga kodutütarde, minu meelest seltskonnas üldise poolehoiu ja heameele osaliseks saanud, kollane mütsitutt püsima jääb — siin ei julge neid ridu kirjutades ennustajaks olla. Ja sellest on minul endal ka kahju!

Kaks sünnipäevalast

NOORTE KOTKASTE VANEMATEPERES.

Jaauanaris pühitset 60-ndat sünnipäeva NK Tallinna Maleva vanem A. Uesson ja 50-ndat NK Võru Maleva vanema abi Aug. Kohver. Sünnipäeva puhul anti mõlemale üle Ustava Sõpruse märk.

Tallinna linnapea A. Uesson,
NK Tallinna Maleva vanem,
sünd. 12. jaan. 1879. a.

Võru maavanem Aug. Kohver,
NK Võru Maleva vanema abi,
sünd. 1. jaan. 1889. a.

Poisteorganisatsioon on nimena seisnud „vapperlased“, „kalevpojad“, „teraspoisid“. Ka „rajur“, „ülör“ on kõne all olnud. Senini pole nimetuse suhtes ühist keelt leitud, sest kõikide ülalloodud nimetuste tarvituselevõtmise vastu on esitatud küllaltki põhjendatud ja kaaluvaid vastuväiteid.

Allakirjutaja ja veel mõnigi mõtteosaline on leidnud, et nimena peab püsima jääma „Noored Kotkad“ kui eesti rahvapärane ja senikauases meie töös rahva hulgas laialdast vastukõla ja arusaamist leidnud nimetus. Et see nimi kuulub ühele seni töötanud organisatsioonile, kes uues ühises töös oma parima tahtmisega tahab kaasa tegutseda, ei peaks olema põhjuseks hea ja juurdunud nime kõrvalheitmiseks ega ühise töö algamise takistuseks. Pealegi oleme meie ka praegu juba „skaudi“ nime kandev organisatsioon rahvusvahelises läbikäimises, nagu seda on korraldanud Riigihoidja juhend noorsooorganisatsioonide alal nr. 1 („Kotkas“ nr. 4/5 — 1938). Seega on mõlema organisatsiooni nimi ka säilinud ja selline moodus peab olema vastastikuse arusaamise aluspõhjaks rohkem, kui mõne uue nime leidmine seda oleks.

Näilikult toovad nende küsimuste lahendamised ühisele poisteorganisatsioonile uuel aastal ka uue vormiriietuse. Selle juures jääb aluseks kindlasti kas ühe või teise praeguse organisatsiooni vormiriietus, kuid kuna mõlemalt poolt on kuulda soove oma praeguse riietuse täiendamiseks ja muutmiseks, siis ei peaks see küsimuski erilisi raskusi tekitama. Praegu on skautide juures tarvitusel mõnedki erivormid, mis noortele kotkastele oleksid sobivad ja vastuvõetavad. Samuti on olukord ka vormimärkide küsimuses. Kuid selle

juures ei tule mingil juhul lähtuda välismaades leiduvaist skaudi riietustest, vaid meile endile vastuvõetavaimast lahendusest. Muudatus vormis toob meile mõneks ajaks ehk kirju poistepere, kus ühed omavad ja kannavad senist vormi, teised aga esinevad juba uues, kuid selline nähtus on ülemineku-ajajärgus paratamatu. Noorte juures aga ei saagi see ajajärk pikalt kesta, sest noored sirguvad ja riietus paraku ei laiu nende sirgumisega kaasa — nii tulebki vajadus uut muretseda iga paari aasta takka. Sellisel loomulikul teel lahendubki vormiküsimus üsna kerge valuga. Jääb vaid loota, et uus ühine poistepere riietus saadakse veelgi parem ja kaunim, kui on olnud senine. Et aga vormiriietuse muutmise mõtted on üles kerkinud, see ei tohiks praegu olla veel põhjuseks praegust ettenähtud vormi muretsemata jätta — igal juhul on selle kandmine võimalik kuni selle mõeldava kulumiseni, seega ei peaks keegi kahju kannatama.

1939. a. toob noorte kotkaste perele veel uut tegevust ühenduses rahvusvahelise läbikäimisega. Senikaua oleme seisnud töös oma kodumaa piirides. Noorte Kotkaste tunnustamine rahvusvahelises skautide peres toob sidemeid välismaaga ja nii seisab ees sidemete loomine ligemate naabritega ja kaugemate riikide skautide organisatsioonidega ja üksikliikmetega. Noored kotkad peavad siin Eesti nime vääriliselt esindama ja seda nad suudavadki. Ühinemise puhul on see küsimus ka hõlpsamini lahendatav, kuna juhid skautide ridadest siin teatud kogemusi omavad. Ent ärgem esialgu tahtkem liiga palju. Välismaised sidemed ei avaldu välismaile korraldatavais rohkeis kulukais sõitudes — see on vaid pisike osa tööst —, vaid vastavas ettevalmistuses, materjalide koostamises, informatsiooni ettevalmistamises ja selle vastavas suunamises, sõbraliku vaimu arendamises endas ja oma välismaises sõbras vastastikkuse leidmises. Siin seisab ees lai tööväli, millisel alal oleme senikaua suutnud vähe teha, kuna oleme senikaua pidanud oma seemise töö edukusele vajalist tähelepanu suunama.

Jääb järele loota, et uude aastasse astudes oleme mõlemail pooltel jõudnud tervete mõtete ja vastastikuse arusaamise juurde, mis annab meile tugeva ja tervikliku ühise organisatsiooni, millega kõik kaasa tulevad ja mida kõik toetavad. See on kõigi juhtide kohus nii meie riigi kui ka meie noorte vastu ja siin ei tohi noorte lootused luhtuda. Suurim vastutus, mida meie, noortejuhid, oma õlgadel kanname, on vastutus nende noorte ees, kes meile loodavad ja keda juhtima me oleme kutsutud. Me ei tohi ka arusaamatust tekkida lasta praeguses üleminekuajajärgus, sest millisel viisil ka ei leiaks lahendust eespool puudutatud ja ka puudutamata jäänud küsimused, töö noortega jääb ikka püsima ja peab edasi arenema kindlas riiklikus vaimus ja rahvuslikus meelsuses.

J. Tedersoo.

Noorte Kotkaste Peastaabi Ülem.

Instruktorite õppepäevad Petseris.

Noorte Kotkaste Peastaabi korraldusel toimuvad noorte kotkaste maleva instruktorite õppepäevad 7.—10. veebruarini Petseris.

Õppepäevade kavast on kande osa määratud kasvatuslike küsimuste käsitlemiseks, võttes aluseks noorte kotkaste seadused, kombed ja töötused ning nende tegeliku rakendamise moodsed. Peale

selle on kavas mitmesuguseid vähemalustuslikke ettekandeid ja arutlusi nii algajate ettevalmistamisest, juhtide kurses korraldamisest malevais, üleriigilisest üritusist tuleval suvel (patrullvõistlus, juhtide harjutuslaager) ja muist organisatsiooni siseellu puutuvast küsimusist.

Ühtlasi on neil õppepäevadel ette nähtud ka pikem orienteerumissuusaretk Petseri vahelduvas maastikus.

Ustava Sõpruse märgiga vääristatud juhte.

NK Harju Maleva vanem O. Suursööt.

NK Tartumaa Maleva vanem H. Lauri.

NK Tallinna Maleva vanem A. Uesson.

VI. Lipu toomine rivvi.

Kui pidulik koondus või aktus, kus kasutatakse lippu, toimub ruumis, siis tuuakse lipp rivvi kas samast või teisest ruumist.

Esimest moodust tarvitatakse sel juhtumil, kui pole sobivat kõrvalruumi, nagu seda tuleb ette maal seltsimajades, või on külalisi nii palju, et neist läbipääsemine on takistatud. Sel juhtumil asetatakse lipp koonduse või aktuse ruumi vastu seina kokkukeeratult ilma katteta. Lipu rivvi toomiseks annab koondust juhataja pealik abipealikule käskluse: „Pealik X, lipp kohale!“ Abipealik asub liputoimkonna ette ja annab liputoimkonnale käskluse: „Liputoimkond, takt-

Noorte Kotkaste lipu käsitsemise kombeid.

Noortemagister Elmar Vardja.

(Järg.)

sammu marss!“ Liputoimkond liigub koos abipealikuga lipu juurde. Abipealik annab käskluse „Liputoimkond, seis!“, võtab lipu, keerab lahti ja annab selle lippurile. Lippur võtab lipu jalale. Abipealik tõstab käe tervituseks (kui müts peas) ja annab liputoimkonnale käskluse „Minu järel taktisammu marss!“. Sõna „taktisammu“ juures võtab lippur lipu õlale. Sõna „marss“ juures hakkab liputoimkond ühes abipealikuga liikuma otsesemat teed rivisse. Juhul, kui ruum on kitsas ja ei luba kaares liikumist, annab abipealik liputoimkonnale käskluse „Ümberpöörd!“ ja asudes liputoimkonna ette annab käskluse „Taktisammu marss!“ Teisest ruumist lipu toomisel võib vajaduse korral liikuda liputoimkond ka kolonnis.

Jõudes liputoimkonnaga rivis ettenähtud kohale, annab abipealik käskluse: „Liputoimkond, seis! Ümberpöörd! Üksuse järele vasakule — joonda!“ On liputoimkond liikunud kolonnis, annab abi-

pealik peale käsklust „Liputoimkond seis!“ käskluse: „Kolmekaua marss!“ mille peale lipuvalvurid asuvad lippuri kõrvale. On lipuvalvurid lippuri kõrval, järgnevad käsklused: „Ümberpöörd!“ ja „Üksuse järele vasakule joonda!“ Peale liputoimkonna joondumist annab abipealik käskluse „Valvel!“ ja läheb oma kohale rivisse.

Käskluse „Tervituseks valvel! Paremale (vasakule, keskele) vaat!“ annab koondust juhataav pealik. Käsklus antakse momendil, kui abipealik hakkab lipu lahti keerama (kui lipp tuuakse rivvi samast ruumist) või lipu nähtavale ilmumisel (kui lipp tuuakse mujalt). Eespool nimetatud käskluse peale pööravad kõik pea lipu suunas. Pealikud alates salgapealikust ja väljaspool rivi olevad noorkotkad tõstavad käe mütsi äärde (kui müts peas) ning orkester hakkab mängima „Kotka marssi“. On lipp jõudnud oma kohale rivvi paremal tiival, annab koondust juhataav pealik orkestrile märku mängu lõpetamiseks ning üksusele käskluse „Otse vaat!“, mille peale kõik pööravad pea ja lasevad käe alla.

Lipu rivvi toomine välja (paraadile, rongkäigule, laagrisse jne.), kui üksus koguneb hoiuruumi juurde, on sarnane lipu toomisega teisest ruumist rivvi, selle vahega, et üksus rivistatakse üles lipu hoiuruumi ette 15 sammu kaugusele, rin-

de keskkohaga hoiuruumi sissekäigu vastu, ja abipealik ei liigu liputoimkonnaga otsejones omale kohale, vaid liigub algul vasakule tiivale ja sealt alles omale kohale, s. o. paremale tiivale.

Kui üksus ei kogune lipu hoiukoha ruumi juurde, toob lipu rivvi saateüksus oma pealiku juhtimisel. Saateüksuseks on vähemalt üks salk. Kui rivis on vähemalt kaks rühma, määratakse saateüksuseks üks rühm. Saatemeeskonna asukoht rivis on paremal tiival. Saatemeeskond toimib analoogiliselt eeltoodule (s. o. lipu hoiukoha juurde üles rivistatud üksusele tuuakse lipp rivvi). Kui lipp on umbes 100 sammu kaugusel üksusest, annab üksuse pealik käskluse: „Tervituseks valvel! Paremale (vasakule, keskele) vaat!“ Saatemeeskonna pealik jätab lipu seisma üksusest 50 sammu kaugusel, kust siis abipealik lipu rivisse viib.

Kui saatemeeskonnal on kaugelt lipp rivisse tuua, antakse talle kaasa ka orkester. Saatemeeskonna orkester katkestab mängu, kui üksuse orkester algab „Kotka marssi“. Orkestri asukoht saatemeeskonnas on pealiku ja liputoimkonna vahel. Pealiku, orkestri, liputoimkonna ja saatemeeskonna vahekaugused liikumisel on 3 sammu, salkade vahekaugused — 2 sammu.

(Järgneb.)

Käsiraamat salgajuhtidele.

Ingliskeelseist käsiraamatuid on salga töö korraldamise alal üks paremaid „Handbook for Patrol Leaders“ (by William Hillcourt, copyright by Boy Scouts of America). See on aga keele pärast meie laiemale juhtkonnale, eriti aga tegelikele nooremale salga- ja rühmajuhtidele, kellele see otseselt on mõeldud ja kirjutatud, raskesti kasutatav. Kõnesolev raamat annab selgekujulise ülevaate salgast kui põhilise tähtsusega üksusest skautlikus kasvatusüsteemis, käsitledes väga rikkalike praktiliste juhustega salga tööd ja tegevust kõigis tema eluvaldusis selle organiseerimisest kuni skautliku kasvatusviisi rakendamise lõpuni.

Möödunud aasta lõpul ilmus kõnes-

olevast raamatust üks osa nooremskautmaster R. Kärneri poolt kohandatud tõlkes.

„Salga töö I“

(98 lk., hind kr. 1.25; autori kirjastus, Tallinn.)

Selles osas leiavad käsitlemist salga juhi isik ja ta töö, salga vaim ning selle loomine, salga embleemid, salga töö vahekord rühmaga ja salga organisatsioon oma seesmise tööjaotusega ning töökorraldusega. Kõike seda on käsitletud vestlevas kirjastiilis, lihtsalt ja tegelikele salgajuhtidele mõistetavalt.

Järgmises osas peaks käsitlemisele tulema salga koonduste pidamine ja teisi juhiseid ning praktilisi ülesandeid sisulise töö korraldamise alalt.

Ustava Sõpruse märgiga vääristatud juhte.

NK Tartumaa Maleva vanema abi
G. Reial.

NK Tartu Maleva vanem
J. Lang.

NK Narva Maleva vanema abi
A. Keppi.

Noorkotkalikust topograafiast.

Noortemagister Riho Lahi.

(Järg.)

X. Topograafilised leppemärgid.

Maastikul asetsevad esemed kantakse kaardile või plaanile vastavalt nende mõõdetele mõõtkava abil. Väiksemate esemete kaardile kandmine mõõtkavale vastavalt on aga väga raske, kui mitte koguni päris võimatu. Eriti suurema arvmõõdu juures esemeid mõõtkava kohaselt vähendades saaksime plaanile või kaardile niivõrd väikese kujutise, et seda on võimatu kaardile märkida. Kõigi esemete kaardile märkimine on aga olulise tähtsusega, seepärast märgitakse niisugused esemed kaardile vastavate märkidega, nn. topograafiliste leppemärkidega.

Topograafilised leppemärgid jagunevad oma iseloomult kontuurnärkideks ja mõõtmärkideks.

1. Kontuurnärgid.

Kui maastikul asetsevad esemed oma üldiselt pindalalt võimaldavad kaardile kandmist mõõtkavakohaselt, siis märgitakse kaardile nende kontuurid vastavas mõõdus. Kontuuri sisse märgitakse aga nn. kontuurnärgid, mis nim. maa-ala iseloomustavad ja täpsustavad (vt. joon. 32 vasakpoolne tahvel: kalmistu, mets, soo jne.).

2. Mõõtmärgid.

Mõõtmärk ei väljenda kunagi eseme pindalalist suurust, vaid määrab selle välise kaju või väljendab seda teatava sümboli abil (vt. joon. 32 parempoolne tahvel: kirik, tehas, postkontor jne.). Need märgid määravad ära küll eseme täpse paiknemise maastikul, kuid ei anna ettekujutust nende põhiplaanist,

Juhid!

Uuendage aegsasti „KOTKA“ tellimine.

Kas Teie üksuses käib juba igal poisil „NOOR KOTKAS“?

Noorhaugaste töö korraldamisest.

Kotkajuht J o h. L a a r.

Vähe on seni puudutatud haukapoegade töö korraldamise küsimusi. Sellest tingituna pole paljudes kohtades suudetud tabada veel õiget alust haukapoegade tegevuse jaotuses ja pole mõistatud õieti eraldada nende tegevust noorte kotkaste tegevusprogrammist. Nii haukapoegade kui ka noorte kotkaste järgukatsete kavade (tegevusprogramm) on koostatud vastavalt poiste vanusest tingitud huvialadele ja võimetele.

Peastaabile saadatud üksuste registreerimise teatistest selgub, et mitmel pool töötavad üksused rühmadena, sellest hoolimata et koosseisu kuuluvad poisid on kõik haukapoja-ealised. Sääraselt töötavaid poisse on kogu organisatsioonis ligi 500. Nende poiste vanusele ja võimeile vastav huvikohane töö on surutud ebakohastesse raamidesse ja nad peavad sellepärast jätma haukapoja mängumuru ja õppima suuri noorkotka tarkusi. Töötada rühmas 6—7 a. kolme noorkotka järgukatse juures, see küllastab lõpuks ka kõige vähenõudlikuma noore. Sellest on ka tingitud osaliselt poiste kiire lahkumine organisatsioonist. Veelgi suurem pahe on seejuures, et noorte kotkaste tegevusprogramm on liiga raske haukapoegadele, selle käsitlemine muutub pealiskaudseks ja ta ei huvita nii noori poisse. Hiljem aga ei taha enam keegi süveneda samadesse küsimustesse ja töösse, mida kord kergelt üle libistatud. Selleks puudub ainel uudsus ja värskus, mis ärataks poistes huvi asja vastu.

Vastavate tööjuhiste puudumine ei ole põhjustanud üksnes vigu organiseerimises, vaid ka organiseeritud haukaperede töös. Peamist rõhku on pandud rohkem katsete kiirele läbivõtmisele kui nende mõtete tegelikuks rakendamiseks, mida iga nõue sisaldab. Siinjuures on tehtud lubamatuid kõrvalekaldumisi ka katsete läbivõtmisel. Näiteks ilmneb väga sageli, et haukapoja katse punkt 6. all nõutud kehalise kasvatusosa ei ole käsitletud ei mängude ega ka võistlustes, vaid jäetud kas üldse läbi võtmata või kästud seda teha omal algatusel. Samuti ei nõuta katsetel paljude seesuguste alade tegelikku läbiviimist — õieti tegelikku läbielamist — vaid lepitakse sellega, et „see on nii lihtne, miks ei peaks poiss sellega hakkama saama“. Järgukatsete kiirel läbivõtmisel jääb seisma ka erikatsete sooritamine, kuna iga noorhauka järgus poiss loeb enese kohuseks kuuluda rühma. Harjunud n. õ. katseid masindama, sooritab ta ka rühmas võimalikud järgukatset 2—3 aastaga ning sellega on ta töö otsas. Sageli kuulub seejuures veel ka haukapere juhtide suust kurtumist, et neil ei ole tööd haukaperel. Tegelikult on aga aine ulatuse õige käsitlemise juures olukord hoopis vastupidine, Kõike seda, mis põhimäärustes haukapoegade tööks ette nähtud, ei suudeta 4 aastaga läbi võtta. Haukapere töö ei piirdu üksnes järgukatsetega, vaid nendele peab õpetama ka erikatseid, selleks ongi nad põhimäärustes ette nähtud. Isiklikult arvan, et haukapere erikatsete võrreldes noorkotkaste erikatsetega rasked, kõrvutades neid vanusevahega. Kui aga arvestada, et noorte kotkaste järgukatsete on veelgi raskemad kui hp. erikatsete, siis ei tohiks haukapoegi kunagi viia nende aastates rühma, vaid õpetama neile kohaseid, vanusele ja võimeile vastavaid erikatseid. Viimaste õpetamisele on meil seni vähe rõhku pandud ja tulemuseks on, et ka kõige korralikumad ja püüdlikumad noorhaukad jäävad hool-

välisest kujust ega mõõdetest. Sisuliselt kuuluvad mõõtmärkide alla ka teed, kuna tee laius kaardil ületab peaaegu alati maastikumõõdet mitmekordselt.

Mida väiksema arvmõõduga kaart,

seada vähem tuleb kasutada mõõtmärke, sest kui ese võimaldab kaardile märkimist mõõtkavale vastavalt, siis ei tule mõõtmärki kasutada.

(Järgneb.)

suspaelaga vääristamata erikatsete puudumisel. Praegu on veel 4 malevat, kus kogu organisatsiooni tegevuse jooksul on vääristatud ainult üks poiss noorhauka hoolsuspaelaga!

Tehes eelolevast kokkuvõtet, selgub, et suuremad puudused seni on avaldunud 1) organiseerimises, 2) vastavate juhtnõõride ja tegevuskavade puudumises, 3) juhtkonna süsteemikindla ettevalmistuse puudumises. Nende puuduste kõrvaldamiseks peame astuma vastavaid samme.

Organiseerimises on vajalik, et oleks loodud kindel piir haukapoja-ealiste mõistes. Senine vaba opereerimine poiste arenemise mõistega on põhjustanud suuri eksimusi organisatsiooni töö ja ta sihtide vastu. Organisatsiooni ei tohiks vastu võtta noori alla 9 aastat. 8-aastased noored kuuluvad algkooli esimesse klassi. Astunud alles esimesi samme väljaspool oma kodu, annab see väga suuri elamusi väikesele poisile. Seejuures nõuab uus ümbrus, uus töö neilt pingutust sellega kohanemiseks. See esimene samm avalikkusele ligemale jäägu ka ta esimese aasta tööks. Laske väikemees kohaneb uue ümbruskonnaga, laske ta harjub töötama suure hulga poiste ja tüdrukutega koos, ja siis alles tooge ta järgmisel aastal uude miljöösse — haukaperre. Üksustel, kus ilmnevad eespool tähendatud organiseerimisvead, tuleks viibimata hakata neid kõrvaldama.

Uute haukaperede asutamisel ja uute liikmete värbamisel on väga soovitatav tutvustada lapsevanemaid haukaperre tööga ja nende sihtidega, mida haukaperre taotleb. Noorte värbamisel haukaperre peaks lähtutama põhimõttest, et see toimuks ainult kord aastas — tegevusaasta algul. Pildi sellest, kuidas poiss saab hakkama koolitööga, peavad andma ta eelmise aasta koolitöö hindet. Peab veel silmas pidama, et haukaperre ei oleks väga suur. Maksimaalseks suuruseks on 3 pesa (18—21 poissi). Selle arvu juures võib veel eeldada hea juhi juhtimisel nende töös ka häid tulemusi. Suuremate perede juures ei suuda ka kõige parem juht iga poissi üksikult tundma õppida ja töö muutub seetõttu pealiskaudseks.

Haukaperete töökava koostamisel soovitatakse lähtuda järgmistest põhimõtetest: pesapoe õpib esimesel aastal haukapoja tarkusi, teisel — kergemaid erikatseid, kolmandal — noorhauka katset ja neljandal — erikatseid. Kuna pesapojad armastavad, et nende töötulemused olek-

sid kiiremini nähtavad, annaks paremaid tulemusi haukapoja katse poolitamine kaheks eri katseks, kusjuures esimese osa sooritaksid pesapojad jõuludeks (omandaksid ka ühtlasi ametlikult vormikandmise õiguse) ja teise organisatsiooni aastapäevaks, andes ühtlasi pidulikku koondusel noorhauka lubaduse. Erikatsete õpetamisel peab meeles pidama, et kõiki erikatset nõutavaid üksikosi käsitledaks koondustel.

Uues haukaperes toimub tegevusaasta esimesel kuul (okt.) poiste tutvustamine uue ümbruskonnaga ning selle iseärasustega. Samal ajal õpib haukaperre juht mängude kaudu ligemalt tundma ka iga poissi ja ta võimeid. Vastavalt saadud muljetele jagab ta alles järgmise kuu algul poisid pesadesse ja määrab neile pesavanad ja nende abid, arvestab aga ka seejuures poiste soove. Poiste poolt soovitavaid juhte on samuti võimalik avastada esimese kuu koondustel-mängudel. Pesad peavad olema kõik võrdvõimelised, et hiljem pesadevaheliste võistluste kaudu saavutada maksimaalseid tulemusi poiste töös ja püüdmistes. Üldiste nõuetena olgu tähelepanu juhitud sellele, et haukaperre koondused ei kestaks üle 1,5 tunni, teiseks peaks haugas koonduse kava rakendamisel arvestama pere üldist meeoleolu. Sageli juhtub, et pere koonduse kogunedes ei oma tarvilist töö-meeleolu ega süvenemist, vaid asub nagu mingisuguse painajaliku surve all. Sel juhul ei ole soovitava kohe peale ülevaatus hakata rääkima juttu või korraldama tegelikku tööd, kuna need annaksid seekord väga nõrku tulemusi. Poisise peab siis enne mängu ja lauluga ergutama ja seejärel alles asuma koonduse kava täitmisele. Haukaperre hea töötulemuse üheks peamiseks eelduseks on just pere üldine hea meeoleolu. Vastasutatud haukaperes (enne pesadesse jaotamist) korraldada tseremooniaid ühises ringis (sõprusring jne.).

Koondustel ettenähtud haukapoja katsepunktide (välja arvatud 1 ja 2) õpetamisel käsitleda neid põhjalikult, põimides neid läbi praktiliste tööde ja võistlustega. Näitena: punkt 3 käsitlemisel rääkida meie sini-must-valge saamisluгу, värvide meelepidamiseks nende sümbolset tähendust (sinise taeva all, mustal mullapinnal töötab vaba eestlane). Laske poistel ise kleepida paberist lipp. Laske neil võrrelda oma lippu õigeis mõõdutes oleva lipuga ja leida erinevusi. Kui kõigil on valmistatud õigeis mõõdutes lipp, laske

Uusi kotkajuhte.

Kj. Ed. Triik,
NK Harju Maleva instruktor.

Kj. N. Malts,
NK Narva Maleva pealiku abi.

neil see kinnitada rõhknaeltega varda külge ja rääkige neile lipu asukoha tähendusest varda küljes. Poiste teadmiste kontrollimiseks korraldage võistlus näiteks järgmisel moodusel: laual on iga pesa jaoks paberist lipp, rõhknaelad, varras ja auguga varustatud klots varda püstitamiseks. Mängujuht on varustatud sedelitega, millele on märgitud, mis päev on, kellaaeg või mõni korraldus. (Näiteks 1. Vabariigi aastapäev kell 11 õhtul; 2. Võidupühal, kell 1 päeval, 3. mõne tähtsama riigitegelase surma puhul, päeval jne.) Iga lipu juurde asetab mängujuht ühe säärase sedeli. Märguande järel jookseb iga pesa esimene poiss laua juurde ja asetab lipu sedelis antud korralduse kohaselt. (Antud näidete juures seega 1. ei tee midagi, 2. heiskab lipu, 3. heiskab lipu pooles vardas jne.) Poiss, kes ülesandega valmis, ütleb kõvasti: „Valmis!“ Mängujuht kontrollib, kas on sedelis antud korraldus õieti täidetud, öeldes „õige“ või „vale“. Esimesel juhtumil asetab võistleja esemed korralikult tagasi lauale (noorhaugas on korralik!) ja läheb oma pesa juurde, kust järgmine võistleja asub laua juurde. Teisel juhtumil peab võistleja tegema oma lipu asetuses parandusi, niikaua kui see on korraldatud vastavalt antud ülesandele. Igale uuele võistlejale asetab mängujuht

uue sedeli. Kui pesasid on rohkem kui kaks, peab mängujuhil olema abiline.

Punkti 4 õpetamisel käsitleda mitte üksnes hünni sõnu ja laulmist, vaid ka neid nõudeid, mida hünni laulmine püstitab (tervituse asend, kaasalaulmine, erariietes peapaljastamine jne.).

Punkt 5. Kasutada kalamehesõlme jõulupakkide valmistamise võistlusel (poisid pakivad klotse paberisse ja seovad kinni. Kes teeb kiiremini? Kellel on ilusam pakk?). Seasõrga kasutades valmistada nn. nikastuspael. Selliselt tuleks kõik nõuded rakendada otseses tegevuses.

Seaduste, kommete, lubaduste ja püüde selgitamisel jõuda mõne vastavasisulise poiste-kohase jutu kaudu käsitledava seaduse või kombe juurde. Edasi tuleks arutluste kaudu selgitada vastava kombe või seaduse igapäevast rakendamist ning lõpuks võtta see ka tegelikuks täitmiseks. Korraldada võistlusi õpitud seaduste, kommete pidamises, korraldades selleks vastavaid nädalaid. (Vt. „Kotkas“ nr. 11 — 1937. a. B. Franklini enesekasvatuse kalender.) Vastava sisuga jutte seaduste, kommete jne. selgitamiseks leidub rohkesti järgmistes raamatutes: „Elav sõna“ II, M. Kampmann I—IV, „Huvitaja“ I—VI, Joh. Käis — „Esimesed vaod“, V. Alttoa ja H. Rajamaa II—IV, M. Nurmik I jne. Üksikud pildid

raamatuist: J. Parijõgi „Teraspoiss“, Molnar „Pal tänava poisid“, Amicis „Süda“ I ja II, jne. Jutukesed ajakirjades „Lasteleht“, „Laste rõõm“, „Viiking“, „Noor Kotkas“ jt.

Aasta tegevuse mitmekesistamiseks korraldada erikoondusi mardipäeval (mardi laulud ja kombed), jõulude eel (kingituste viimine vaestele), uuel aastal (õnnevalamine, kuidas keegi veetis oma pühi jne.), Vabariigi aastapäeva eelõhtul (sangarite päev, kalmuküünalde süütamine langenule haudadel jne.), vastlapäeval (vastlasõit, vurri tegemine jne.), emadepäeva eel (sobivate deklamatsioonide valimine, lilledel korjamine, kuidas aitan ema, jne.). Tegevusele veelgi suurema hoo andmiseks on soovitatav eelmainitud tähtpäevadega seoses olevaid koondusi korraldada ühes kodutütardega, näit. „mardikarneval“, „hõissa vastlad!“, „siselõkked“ jne., ning nendest osa võtma kutsuda ka lastevanemaid.

Prægusel tehnika sajandil aitab haukapere koondust suuresti sisustada ka raadio ringhääling oma lastetundidega. Erikoonduste tähtpäeval korraldab ka ringhääling vastavasisulisi ettekandeid (näit. mardipäeval), viimaseid on võimalik kergesti paigutada haukapere koonduste kavasse. Haukapere töö ei tohi ka unustada pesadevahelist võistlust.

Viimaste korraldamist vaata „Kotkas“ nr. 6/7 ja 8/9 — 1937. a. Pesade töö suuremaks hoogsustamiseks võib mõnikord espool antud tähtpäevade kavalise osa sisustamise omavahelistel perekoondustel panna ainult ühele pesale. Näiteks mardipäeval annab ettekanded II pesa, teised poisid on publikuks. Jõulukoondusel annab ettekanded I pesa, jne. Pesade ettevalmistus esinemiseks toimub hauka või tema asemiku juhtimisel. Sama moodust võib kasutada ka järjekordseil koondustel, näit. seaduste ja kommete selgitamisel mõne väikese näidendi abil. Sellega saame panna kõiki poisie esinema ja teiseks ei koorma üksikuid agaramaid poisse alalise esinemisega. Suuremad ettevõtted (kodutütardega koos ja vanemate juuresolekul) teeme muidugi ühisel nõul ja jõul.

Seni suure puudusena esinenud haukapere juhtide väljaõppe kava puudumine on osaliselt kõrvaldatud möödunud aastal ilmunud rühmajuhtide kursuse kava abil, mis käsitleb ka haugaste tööd ning ülesandeid ja töö rakendamise mooduseid haukaperes. Jääb veel soovida, et haukapere juhtkond korraldaks tööd peres antud juhtnõu kohaselt ja et haukaperede töö korraldamiseks ilmuks veel palju ja palju selgitavaid kirjutusi ja tööjuhiseid.

NK rühmajuhtide kursus Sakalamaa Malevas.

Istuvad teises reas alates kolmandast: Viljandi linnamalevkonna plk. nk. J. JOOST, vanakotkas J. KIN-GISEPP, KL Maleva pealik kol.-ltn. J. RAUDMÄE, NK Maleva vanem M. VARRIK, Maleva pealik kj. A. VILMS, Maleva asjaajaja A. NAAR ja Maleva instriktor J. PANGA.

NK Sakalamaa Malev korraldas 7.—9. jaanuarini s. a. Viljandis ülemalevalise rühmajuhtide kursuse. Kursus kestis kolm päeva, kusjuures osavõtjaid oli 64. Kursusel esines loenguga „Töötus, lubadus, seadused ja kombed“ ka NK Peastaabi vanem instrktor nmag. K. Liping.

Pühapäeval, 8. jaanuaril oli Maleva staabi ruumes meeleolukas ühine siselõkke-õhtu.

Lektoritena esinesid kursustel: Peastaabi van. instr. nmag. K. Liping, kj. L. Tammaru, kj. V. Raidme, Mkpt. T. Mõttus, ltn. E. Mandri, instr. J. Panga, nk. J. Joost ja nk. V. Naber.

Laskuringide talvisest tegevusest.

Kj. M. Maran.

On jõudnud talv ja kadunud peaaegu kõikjal laskevõimalused, sest meil, noortel kotkastel, puuduvad lasketiirud, kus ka talvel oleks võimalik lasta. Siiski ei tohi me talvelgi jätta unustusse laskeala, vaid nüüd peavad laskejuhatajad rakenduma siseõppuste läbiviimisele. Tuleks töötada välja ja rakendada noorte laskurite talvine treeningukava. Arvestades olukordi ja võimalusi, mis meil, noorte kotkaste laskuringide laskejuhatajatel, eriti maa-oludes, oleks võimalik läbi viia, tahaksin juhtida tähelepanu mõningaile võimalusile, milliseid peaks kasutama, et säilitada noorte laskurite vormi ja nende võimeid edasi arendada.

Talvel on võimalik peaaegu igas olukorras läbi viia laskeasendite harjutamist. Tuleks korraldada sihtimisharjutusi igast asendist, pannes rõhku asendi puhtusele ja lasupäästmise tehnikale. Märkidenähteks tuleks kasutada valgele paberile kleebitud musta sõõri. Märki läbimõõt tuleb valida nii, et kirburhari antud kaugusel silma ees täiesti katab märki laiuse või et märgimusta

ja kirburõnga pildi vahel jääks selgesti nähtav valge vahe. Samuti tuleks rõhutada, et laskur alati teeks sihtimisharjutusi suure hoole ja püüdlikkusega. Hooletult sooritatud harjutused toovad kasu asemel kahju. Lasu lohakas päästmine võib harjutada laskurile juurde harjumused nagu rebimine, noogutamine ja silma kinnipigistamine. Juhtumil kui paistab, et laskur sihtimisharjutusist tüdinenud või väsinud, siis tuleb anda võimalus puhkamiseks või mõnele teisele harjutusele siirdumiseks. Teiste harjutuste all on mõeldavad tihedussihtimine, nõelaparaadi käsitlemine jne.

Tihedussihtimise ja nõelaparaadi harjutuste täitmise normideks tuleks võtta „Laske-eeskirja“ Ia vihus ja „Riigikaitse õpetuse käsiraamatus“ avaldatud normid. Nõelaparaatide kasutamisel tuleb kontrollida, et aparaat oleks täiesti korras.

Paralleelselt praktiliste alade rakendamisele tuleks ka teoreetilisi alu käsitleda. Siin tuleks viia läbi õpingud lasketeorias relvade hooldamises, materjalosa tundmises jne. Eriti tuleks laskuri tähelepanu juhtida relvaga ümberkäimisele.

Loodan, et siinavaldatud mõtteid kaalutakse, koostatakse laskureile treeningukavad ja rakendatakse need kõikjal järjekindlalt, siis omandab iga laskuring laskurid, kes juba kevadel tulevad toime heade saavutistega.

Suurim rohu-, värvi-, kosmeetika- ja kummikauba ladu

K/m.

JOHAN PEEP

Tartus, Võidu tän. 10. Tel. 11-86

Müük suurel ja väikesel arvul

Pärnumaa kodutütarde rahvamängude kogumise võistlus.

Pärnumaa kodutütardel on käimas rahvamängude kogumise võistlus, mis kestab 1. detsembrist — 1. veebruarini s. a.

Võistluste heaks kordaminekuks on ERA poolt saadetud rühmadele trükitud „Tööjuhised Pärnumaa kodutütardele rahvamängude kogumise võistluseks 1938./39.“. Suuremate ja väärtuslikumate korjanduste eest antakse auhindadena „Kalevipoeg“, rahvusseelik, hõbesõlgi, rahvusvõid ja ERA-lt 30 kr. rahas ja raamatuid. Kogutud materjalist moodustatakse Eesti Rahvaluule Arhiivis erikõide.

Kodutütarde Pärnumaa ringkonna tegevusest.

Pärnumaal töötavad 1575 kodutütart 73 rühmas 92 täiskasvanud juhi juhtimisel. Kõik rühmad peale ühe töötavad koolide juures ja juhtidena esinevad õpetajad-pedagoogid.

Ringkonnavanemaks on M. Riismandel, abideks S. Elend ja E. Arro. Instruktorina töötab ringkonna juures E. Koppel.

Möödunud tegevusaasta jooksul asutati juurde 11 uut rühma. Õppepäevi juhtidele-kodutütardele korraldati K.-Nõmmes, Lindil, Koongas, Häädemeestel, Jaagupis ja rühmavanemaile Pärnus. Koos Tartu ja Pärnu kodutütardega käis 75 Pärnumaa kodutütart Taevaskoja suvepäeval ja ekskursioonil Tartus. 40 rühma kodutütarde vahel toimus ringkondlik kooliõppetööde võistlus parima Pärnumaa õppur-kodutütret nimele, kelleks sai Vändra rühma kodutütar A. Tuisk. Võistluses esimeseks tulijaile anti üle auhinnad pidulikul koondusel, mis toimus „Endlas“ 8. aug. 1938. a. Kodutütarde Vanema ja üle 400 kodutütret osavõtul. 13 rühma muretsevad lipud, mille ühisõnnistamine peeti Pärnus KL Pärnumaa Maleva 20. aastapäeval. Korraldati ühislooterii KL malevaga, NKK ringkonnaga ja NK malevaga, anti välja ajakiri „Kodutütred ole-

me“, võeti osa Valgeranna laagrist, üleriigilisest kooguauhistamisvõistlusist, Võsu suvikodust ja Tallinnas korraldatud võidupühapidustusist. Rühmades moodustati keelpillide-orkestreid, muretseti telke, käidi matkamas, korraldati laagreid, lõkkehõntuid jne.

Järva kodutütred võistlevad.

Novembrikuu viimastel päevadel kuulutas kodutütarde Järva ringkond oma kodutütarde peres välja luuletuse ning näidendi kirjutamise ja kaanekaunistamise võistlused. Võistlustingimused: 1) Luuletus — kodutütreliku sisuga. Võib olla kirjutatud ringkonna või rühma hümniks. Laul kodut. eesmärkidest, tööst, tegevusest. Luuletusele võib luua ka viisi või märkida juurde mõne sobiva varem tuntud viisi. 2) Näidend — kodutütrelik ja kergesti lavastatav. 3) Kaanekaunistus — kas tegevusraamatute või isiklikude märkmikkude kaanekaunistised. Kaunistamistehnika vaba.

Võistlustööd tulevad ringkonda esitada hiljemalt 31. jaanuariks 1939. a.

Paremate tööde autoreile jagatakse auhindu.

Viru Malev korraldab propagandasuusatamise.

NK Viru Malev korraldab propagandateatesuusatamise ümber Maleva piiride, et propageerida poiste hulgas suusasporti. Propagandasuusatamine algab Rakverest 29. jaanuaril kell 9 homm. ning lõpeb samuti Rakveres 11. veebruaril. Osa võtavad noored kotkad kõigist üksusist Malevas. Iga päev sõidetakse läbi keskmiselt 45 km. kogusummas 518 km. Meeskonnale antakse kaasa maleva pealiku poolt kontrollkaust, kuhu kantakse sisse meeskondade nimed ning muud matkaga seoses olevaid märkmeid. Meeskondade vahetuskohtades annavad kodutütred poistele sooja toitu.

Ainult kvaliteetkaupu

müüb suurim peennaha ja puduäri

JOH. SOORO

Tartus, Võidu tän. 11. Telef. 9-49

Sadulsepa- ja peennaha-saadused omast tööstusest

NK rühmajuhtide kursus Märjamaal.

II rida (istuvad) vasakult: — nk. J. Soondra, nk. O. Ellermaa, nk. E. Pihla, nmag. K. Liping, O. Reintalu, kj. H. Kase, kj. A. Ulpus ja nk. R. Mustkivi. Pildilt puuduvad kursuse vanem rvkl. Ed. Arnover ja kj. R. Nõu.

3.—5. jaan. s. a. toimus Märjamaal algkooli ruumes NK Lääne Maleva rühmajuhtide kursus. Kursusest võttis osa 46 juhti. Kursuse töö oli huvitav ja hoogne.

Kursustega lõppes rühmajuhtide väljaõppe teoreetiline osa, kuna praktilise osa viivad läbi rühmajuhid kohapeal vastavate tööülesannete ja juhendite põhjal, mis anti kursustel. Teine osa praktilisest rühmajuhtide väljaõppest viiakse läbi Maleva üldlaagris juunikuus 1939. a. Hiiumaal.

Kursuse teoreetilise osa lõpul korraldati 5. jaanuaril Märjamaa KL kodus pidulik lõppkoondus, kus üle anti 10-le tegevusvõistluses esikohale tulnud ma-

leva paremale rühmale diplomid. Peale pidulikke koondust toimus lõkkeõhtu kj. R. Nõu juhtimisel. Hoogsa lõkkevestlusega esines kohalik koolijuhataja J. Pihliste. Lõkkeõhtu jättis kõigile väga hea mulje.

Kursuse staabi koosseisu kuulusid: vanemana KL Märjamaa mlvk. pealik Ed. Arnover, pealikuna ja õppepealikuna mal. instr. kj. H. Kase, komandandina pk. O. Ellermaa, abina nk. R. Mustkivi, majanduspealikuna nk. Ev. Pihla ja lippurina kj. A. Ulpus.

Peale nim. oliõid lektoritena tegevad Peastaabi van. instr. nmag. K. Liping, Sõprade Kogu abiesimees O. Reintalu, kj. R. Nõu ja nk. J. Soondra.

NK Võru Maleva tegevusest.

Maleva koosseisus oli aastavahetusel 1872 noort kotkast ja 171 vanemat juhti. Suurimaks malevkonnaks on Antsla, kus 332 noort ja 21 vanemat juhti. Sellele järgnevad Vastseliina ja Põlva malevkond.

Maleva poiste arvu suurenemisega on pandud rõhku vanemate poiste ringide ja rühmade organiseerimisele ja nendele vastava tegevuse rakendamisele. Noorkot-

kaliku tegevuse ja vaimuga kokkukasvanud poisid tahavad organisatsiooniliselt edasi tegutseda ja nendele tuleb selleks võimalusi leida.

Uuel aastal korraldatakse rühma- ja salgajuhtide kursusi. Esimesed korraldatakse Võrus. Edasi on kavas maleva, malevkondade ja rühmade suusavõistlused, kevadel laskuringide liikmeile laskevõistlused ja uue võistlusalana maleva patrullivõistlused.

Väljaandja: NK. Peastaap. Vastutav toimetaja: G. Reial.

Toimetuse nõukogu: kol.-ltm. P. Asmus, prof. E. Ein, prof. J. Köpp, koolide inspektor J. Lang, V. Neggo, prof. A. Piip ja kol. A. Traksmaa.

Toimetuse: H. Treial (peatoimetaja), noortemagistrid R. Lahi (tegevtoimetaja), V. Hiir, K. Liping, A. Ohaka ja E. Tarn.

Toimetuse-talitus: Tartus, Võidu 10, tuba 16, tel. 17-44.

Tellimishind: aastas kr. 1.50, 6 k. — kr. 0.80, 3 k. — kr. 0.40. Üksiknumber 15 senti. Ajakiri ilmub 12 korda aastas.

Posti jooksev arve nr. 2133.

Noorte Kotkaste juhtidele

head uut aastat soovivad:

Noorte Kotkaste Peastaap

Noortemagistrite Nõukogu

*Viru Noorte Kotkaste
ja Kodutiitarde
Sõprade Selts*

*Noorte Kotkaste
Tartumaa Malev*

Moe- ja puduäri

A. Paurson

Tartus, Suuriurg 16

Saapakauplus

E. Kombe

Tartus, Võidu tänav 10

Vennad Lepp

Tartus, Kaubahoov 2—3.

*Kella-, kullasepa äri ja
tööstus*

Ferd. Lepik

Tartus, Võidu 9. Telef. 31.

Fotoateljee

H. OLVET

Rakveres, Lai tän. 17. Telef. 403

Raamatukauplus ja trükikoda

“TEADUS”

Tartus, Rüütli 5.

Saapatööstus ja -kauplus

E. Vengerfeldt

Tartus, Rüütli 5.

*Mänguasjade, koolitarvete ja paberis-
kaupade suurvävi*

OSKAR LUUK

TARTUS, RÜÜTLI 14.

Riide ja valmisriiete suuvävi

K. ABEL

Tartus, kaubahoov nr. 34—35, telef. 8-19

Rõhu-, kosmeetika- ja värvikauplus

Aleks. Valdas

Tartus, Uueturu t. 20. Telef. 19-99

Moe- ja pudukauplus

L. GOLDBERG

Tartus, Võidu tän. 6.

Maiustuste kauplus

„Maiasmakk“

Tartus, Võidu 17, tel. 16-44

Valmisriiete äri

Gustav Mark

Tartus, Aleksandri 9.

Parfümeeria, kosmeetika, kristall- ja ehteasjade kauplus

E. PÄRT

Tartus, Võidu 6. Telef. 14-96.

Moe- ja puduäri

A. Murd

Tartus, Suurturg 12.

Sadulsepa, peennaha õppetöökoda ja kauplused

Karl Haupt

Tartus, Võidu 1. Tallinn, Harju 39.

Sõjaväe

Majandusühisus

Tartu osakond.

Tsinkograafia V. Jäger, Tartus.

Jalanõude äri. Soodsaim kiirparandus-tööstus

K. Sööt Tartus, Rüütli tän. 4.

Koloniaalkauplus

Vennad Kitajevid

Tartus, Rüütli tän. 9.

Lilleäri

„Flora“

Tartus, Rüütli tän. 10.

Riiete värvimine ja keemiline puhastus

»**ILU**«

Tartus, Suurturg 17.

Mänguasjade ja kirjutustarvete kauplus

„Uudis“

Tartu, Rüütli tän. 1.

Pudu- ja lasteriiete kauplus

A. Selge

Tartus, Suurturg nr. 17.

Raamatu-, tapeedi- ja seemneäri

F. Wanatalu

Tartus, Võidu tän. 11. Telef. 13-96

Pudu- ja moeäri

O. KRESS

Tartus, Suurturg nr. 15.

F-ma

D. Siilbaum

Tartus, Suurturg 14. Telef. 13-96

Naha- ja kalossideladu

F-ma **Ch. Klompus**

Tartus, Kaubahoov. nr. 1
Asutatud 1894. aastal.

»Erika« – Vd Tõnisson & Ko

Tartus, Suurturg nr. 2.

Optika eriäri

Schultze

Tartus, Rööüli t. 10.

Pagari- ja kondiitriäri

ANTSOV

Tartus, Rööüli tän. 12.

Sadulsepatehas ja -kauplus

O. Sõmermaa

Tartus, Suurturg 4. Telefon 5-90.

Valmisriiete äri

S. Kaplan

Tartus, Uueturu tän. 8.

Kl.m. J. Roosipuu

Tartus, Suurturg 14. Telef. 85.

* * *

**Akadeemiline
kooperatiiv**

Tartu, Ülikooli 15.

PAGARI- JA KONDIITRIÄRI

P. POTTSEPP

TARTUS, ÜLIKOOI TÄN. 34.

TELEF. 12-79.

KAKAO-, ŠOKOLAADI- JA
KOMPVEKITEHAS

A.-s. Brandmann

TALLINN

Tartu osak.: Ülikooli tän. 36.

FOTO

Jaan Ehapalu

Tartus, Aleksandri t. 10, tel. 9-77.

F-MA

Hans Raag

Tartus, Rüütli tän. 15.

ESIMESE JÄRGU KOHVIK JA
KONDIITRIÄRI

W. Werner & Poeg

Tartus, Ülikooli tän. 15, tel. 6-10.

RAAMATU- JA KIRJUTUS-
TARVETE ÄRI

A. REINHOLD

Tartus, Suurturg 12.

ŠOKOLAADIVABRIK

R. GLASSMANN

Tartus, Suurturg 1.

T. AUA

**A./S. KAPSI Co & PHILIPS'i
MATERJALIDE LADU**

Tartus, Suurturg 12, telef. 44.

Õ.-K. „KOOLIVARA“

TARTUS, VÕIDU TÄN. 10.

Valmistame

IGASUGUSEID TRÜKITOID MAITSEKALT

Osaühing

K. Mattieseni TRÜKIKODA

Tartu, Vallikraavi 4 / Telefon 4-80 ja 4-97 / Postkast 46

Ühelgi poisil ei tohiks enam
puududa tarvilik käsiraamat

„Pesakotka katse“

Hind 35 senti.

Müügil: malevate instruktoritel.

Ajakirja «Kotkas» toimetuses. Tallinnas: Kl. Tarvete laos. Tartus:

Õ/K. «Koolivara» Võidu tänav 10.